

Examenbericht 8 – 2026

En na weer een examendag zijn onze examenleerlingen al aan het aftellen. De meeste leerlingen hoeven nog maar één of twee examens te maken. We zijn er bijna

Ik zie er blijkbaar een beetje moe uit. Ik heb van alle kanten plaatjes en zo gekregen om mijn bericht mee op te leuken. Kan ik wat eerder naar bed vanavond. Zo lief van iedereen 😊.

Maike vertelde mij dat er een 6V-er is die zelf een nietmachine meeneemt om zijn examens mee vast te zetten. Hij heeft een methode bedacht hoe hij superzacht de nietjes in de examenboekjes krijgt, zonder keihard op de nietmachine te rossen. Wat sociaal. Bij dit thema had ik nog een plaatje liggen. Die doe ik er dan maar bij. Morgen gaan we trouwens weer kaartenkaternen nieten voor de havo-leerlingen.

Eerst maar even naar vanochtend kijken. Er was Duits voor de havo. De sectie Duits heeft in een vorige aflevering van de examenberichten al hele mooie examen-sokken gekregen. En ik ga niet nog meer flauwe grappen over hun posten. Althans niet in deze aflevering.

Voor de meeste leerlingen was het examen Duits best wel te doen.

14. DINSDAG 19 MEI 2026

NIEUWS 3

Docent Nederlands vindt examens een rituele dans en een hoop gedoe

'Eindexamen is krankzinnig'

Op het moment dat de eindexamens op de middelbare scholen in volle gang zijn, pleit docent Nederlands Joost van Driel (49) uit Middelburg voor afschaffing.

Mario Wisse
Middelburg

In zijn boek *Van agenda tot zomervakantie* - ABC van het voortgezet onderwijs, dat vorige week verscheen, neemt de ervaren docent Joost van Driel het huidige schoolstelsel onder de loep. Van de 'onzin' van eindexamens tot de schoolbel - geen heilig huisje is veilig.

Vooraf het examen Nederlands zijn eigen vak dus - krijgt ervan lang. „In plaats van passie voor de Nederlandse taal toetst het examen cognitieve vaardigheden en tekstverklaren. Het is een soort 'assessment' met onnodig gewichtige en ingewikkelde vragen. Zelfs een gemiddelde docent haalt voor dit examen geen tien of negen, vaak niet eens een acht.“

De logistieke operatie rond de examens noemt hij een 'rituele dans' die elk jaar scholen 'onnodig' een maand op slot zet. „Het nabijkijken is omslachtig, met twee correctoren en verzegelde enveloppen. De operatie vereist dat gymnasten willopen met zenuwachtige leerlingen en dat er externe surveillanten moeten worden ingehuurd. Een hoop gedoe.“

Waarom bestaat het examen dan nog steeds?

„Vooraf vanwege de onderwijsinspectie, die wil schoolprestaties vergelijken. De inspectie draagt zich als een soort Voeddele- en Warenautoriteit die naar de cijfers kijkt in plaats van naar de inhoud. Toezicht op schoolwaliteit is een

taak van de inspectie, niet een last die op de schouders van scholieren gelegd moet worden. Het examen heeft zijn tijd gehad.“

Alléén vanwege de onderwijsinspectie?

„Ik heb meer argumenten. Het examen hoort bij het klassieke systeem waarbij leerlingen als een soort legbatterij op niveau worden gesorteerd. In Scandinavië doen ze dat heel anders; daar blijven leerlingen van verschillende niveaus wel langer bij elkaar, wat veel natuurlijker is voor hun ontwikkeling.“

„Heel wat landen doen het zonder centraal eindexamen: Finland, België en de Verenigde Staten, landen waar het onderwijs toch niet slecht aangeschreven staat.“

Geen eindexamen meer dus, wat

moet er dan wel gebeuren?

„Het schooldiploma kan gewoon het diploma zijn dat wordt afgegeven door de instelling die de leerling al jaren kent. Voor toelatingsexamens in per studie, als dat echt nodig is. In Nederland werkt dat al bij geneeskunde, psychologie en veel liberal arts-colleges, zoals bij het *University College Roosevelt* hier in Middelburg. Niet bij stu-

dies als geschiedenis of rechet; die hebben dat nu ook niet om iemands geschiktheid te bepalen.“

In uw boek schrijft u ook kritisch over de schoolbel. Wat is daar het probleem mee?

„Er zijn eigenlijk maar twee instituten in onze maatschappij die niet zo'n bel werken: gevangenis en scholen. Het is een symbool van een verouderd systeem. Weg ermee. Maar een belloze school verwacht wel iets van docenten: vertrouwen. In elkaar en in de leerlingen.“

U stelt ook voor de leerplicht te verlagen naar zestien jaar. Is dat niet riskant?

„Vroeger mocht je op je zestiende gewoon gaan werken, en ik denk dat we daar naar terug moeten. Nu zitten er op de middelbare scholen

A. Joost van Driel pleit voor ander onderwijs. FOTO: CORN. VAN GELDEREN

te veel jongeren van zestien of zeventien jaar die totaal niet gemotiveerd zijn. Ze moeten daar zitten, maar willen niet. Dat beïnvloedt de sfeer voor de rest van de klas negatief. Laat die kinderen lekker gaan werken of stages lopen. Ze kunnen op een later moment in hun leven altijd nog terugstromen in het onderwijs als ze daar wel aan toe zijn.“

Denkt u dat de examens ooit worden afgeschaft?

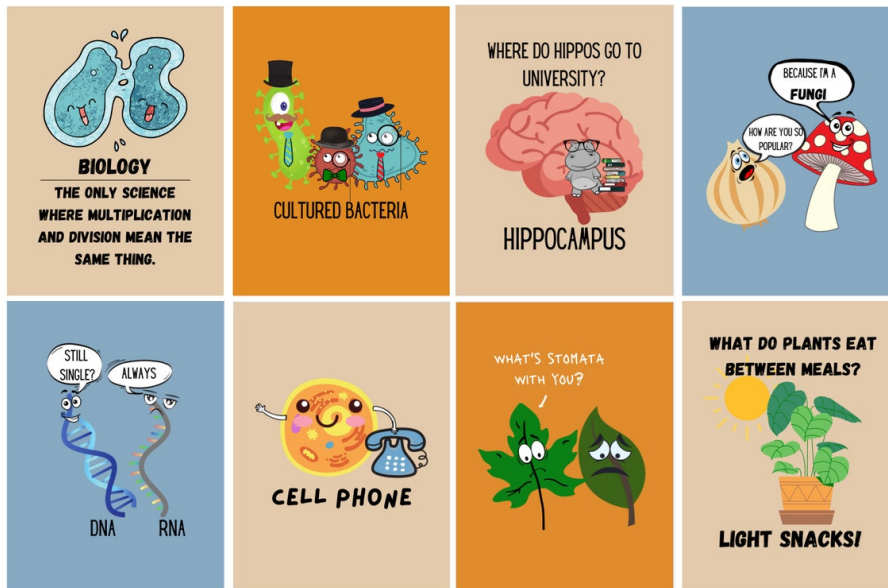
„Een naar idee is het, hé! Omdat je veel vertrouwen moet geven aan leerlingen, scholen en mensen. En vertrouwen is het probleem, net als bij die schoolbel. Wat ik vooral wil, is dat we de discussie aangaan.“

Michel mailde mij een artikel uit het AD waarin een docent Nederlands vindt dat de examens afgeschaft moeten worden. Hij zet ook zo zijn vraagtekens bij de leerplicht voor boven de 16 jaar en bij het gebruik van de schoolbel. Tja, wij hebben die niet meer.

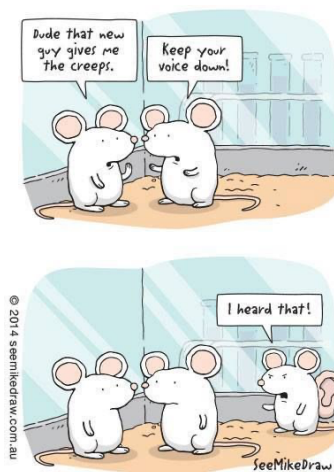
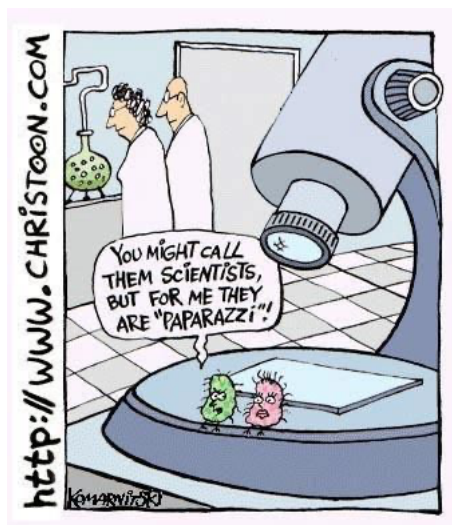
Geen eindexamens ... Dat scheelt mij heel veel werk. Maar ook plezier, merkt Michel op.

En zo is het 😊.

Vanmiddag was er Biologie-examen voor de mavo- en de havo-leerlingen. Ik voeg hieronder wat plaatjes toe van Mark ...

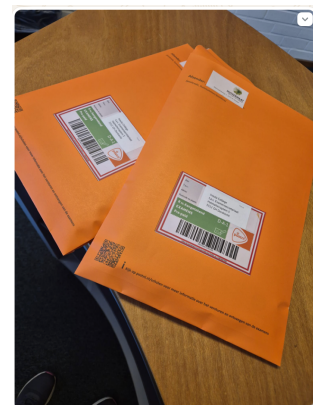
... en van José:

Dit is wel een mooi punt om terug te kijken op beide Biologie-examens.

Voor de meeste leerlingen was het examen wel te doen. En sommige leerlingen vonden het echt wel lastig.

Afgelopen maandag is trouwens het eerste nagekeken examenwerk op de bus gegaan. Thomas is dit jaar de winnaar.

De eerste 2 examens gaan vandaag op de post! 08:21

Hedy zit nog helemaal in het sokken-thema. Vind ik ook leuk! Hedy heeft wat sokken uitgezocht. Waarvoor dank! Ook deze hulp is van harte welkom.

Voor onze roostermakers.
Of eigenlijk moet ik
schrijven 'rooster'-makers.

Voor onze examenleerlingen. Voor de examensecretaris.

De examensecretaris heeft vandaag 6,2 kilometer gelopen in de school.

En dan hebben we alleen nog het examen Engels van de vwo'ers niet besproken. Het waren moeilijke teksten met erg moeilijke woorden. Het woord 'juxtaposing' hield de gemoederen bezig. Ik herinner me ineens dat de Finse premier Alexander Stubb dit woord onlangs gebruikte in een speech. Ik dacht in India. Geen idee waarom ik dit onthouden heb. Ik denk omdat ik het wel een mooi woord vind.

Dank iedereen voor alle bijdragen aan dit examenbericht. Gezellig!

En dit gaan we morgen doen:

Donderdagmiddag 21 mei	13:30 – 15:30	mavo	<u>Nask II</u>
	13:30 – 16:30	havo	Aardrijkskunde
	13:30 – 16:30	vwo	Economie

Tot morgen, Gerrie